

OPINIA NR GZDiZ.ZD.6304.553.7.2021.ARL.4277, 5381

Opiniuje się pozytywnie	Koncepcję programowo - przestrzenna zagospodarowania Jaru Wilanowskiego <u>Branża: architektura</u>
w liniach rozgraniczających ulicy / działek	- „Jar Wilanowski” - rejon ul. Cebertowicza, Nieborowskiej, Wilanowskiej, Miłskiego w Gdańsku
Inwestor	Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, ul. Żaglowa 11, 80-560 Gdańsk

przekazując poniższe uwagi do wprowadzenia na dalszym etapie projektowania:

Krajobraz /charakter przestrzeni/zieleń:

1. Należy zachować w sposób maksymalny naturalny charakter przestrzeni, naturalne ukształtowanie terenu oraz uwzględniając maksymalne zachowanie zieleni istniejącej.
2. W projekcie budowlanym zawrzeć należy szczegółowy opis zabezpieczenia drzewostanu oraz wykonywania prac w zasięgu rzutu koron drzew w odniesieniu do konkretnych drzew. Niedopuszczalne jest zawarcie wyłącznie opisu ogólnego ochrony drzew i krzewów.
3. Kompozycja jaru, urządzenia oraz elementy roślinne muszą być spójne wizualnie i powinny wspierać naturalny charakter terenu.
4. Na etapie projektu budowlanego należy przedstawić odrębny projekt zieleni. W projekcie zieleni należy przedstawić układ oraz kompozycję zieleni uzupełniając rysunki szczegółowymi opisami zakładania/odtworzenia zieleni niskiej i wysokiej oraz podając bilans powierzchni zieleni (w formie tabeli) w rozbiciu na poszczególne pojedyncze elementy zagospodarowania. Na planie sytuacyjnym należy oznaczyć zakres zakładania/odtworzenia zieleni.
5. Zagospodarowanie terenu należy zaprojektować w oparciu o zieleni istniejącą.
6. Należy zaprojektować zieleni w oparciu o gatunki występujące w rejonie terenu opracowania.
7. Nasadzenia roślinne należy zaprojektować nawiązując do otaczającego krajobrazu, uwzględniając uwarunkowania środowiskowe, w tym ukształtowanie terenu, otwarcia widokowe, elementy do przesłonięcia itp. Projektowana zieleni powinna stwarzać wrażenie naturalnego zbiorowiska roślinnego.
8. Zaleca się dobór gatunków w oparciu o inwentaryzację istniejących zbiorowisk roślinnych oraz o analizę roślinności potencjalnej dla tego terenu.
9. Wprowadzając nowe nasadzenia zieleni wysokiej, średniej oraz niskiej należy zadbać o zachowanie różnorodności biologicznej, głównie poprzez oparcie się o gatunki rodzime, nie wprowadzanie gatunków obcych inwazyjnych oraz potencjalnie inwazyjnych, wprowadzenie gatunków przyjaznych owadom, ptakom oraz drobnym ssakom oraz zminimalizowanie powierzchni niskiego trawnika na rzecz wielogatunkowych powierzchni łąkowych.

10. Dobór gatunkowy we wszystkich projektowanych strefach jaru powinien sprzyjać ochronie wartości przyrodniczych i ekologicznych. Pomimo zapewnień w opisie, zaproponowany dobór roślin, oparty na gatunkach obcych dla krajobrazu pomorza nie sprzyja ochronie wartości przyrodniczych i ekologicznych.

Nawierzchnie/ścieżki:

11. Nawierzchnie utwardzone należy wykonać zachowując rozwiązania istniejących nawierzchni utwardzonych w Jarze Wilanowskim, przyjmując ich układ, wielkość, kolorystykę i wykończenie.
12. Nie dopuszcza się wprowadzania wystających obrzeży, progów i uskoków utrudniających komfort poruszania się osób z niepełnosprawnościami.
13. W przypadku stosowania nawierzchni piaskowej należy wprowadzić zapis o wymogu przedstawienia atestu PZH dla tej nawierzchni.
14. Pod urządzeniami placu zabaw należy zastosować nawierzchnię bezpieczną, umożliwiającą dostęp osobom na wózkach. Zaleca się zastosowanie zmiękczonego zrębków drewnianych o frakcji dostosowanej do łatwego przejazdu wózków.
15. Należy unikać tworzenia barier przestrzennych pomiędzy nawierzchnią ścieżek a nawierzchnią pod urządzeniami zabawowymi i rekreacyjnymi, zapewniając łatwy dostęp do urządzeń osobom o specjalnych potrzebach.
16. W miejscach połączeń i skrzyżowań ścieżek należy wprowadzić wyoblenia w celu uniknięcia powstawania przedęptów.
17. W obrębie boisk zaleca się stosowanie nawierzchni syntetycznej o stonowanym odcieniu.
18. Ścieżki pieszce na obszarze Jaru Wilanowskiego pomiędzy ulicami: Wilanowska-Rogalińska (tj. po stronie szkoły) należy tak zaprojektować, żeby były jak najbardziej funkcjonalne dla dzieci idących/jadących na rowerach z rejonu ulic: Nieborowskiej, Wilanowskiej do/z Morskiej Szkoły Podstawowej,
19. Ścieżki te należy doprowadzić do budynku szkoły i przedszkola,
20. szerokość ścieżek należy dostosować do poruszania się po nich zarówno pieszych jak i rowerzystów,
21. początek ścieżki na terenie Jaru Wilanowskiego (po stronie szkoły) powinien zaczynać się od strony ul. Wilanowskiej na wysokości przejścia dla pieszych przez ul. Wilanowską przy skrzyżowaniu z ul. Rogalińską,

Schody terenowe:

22. Projektowane schody terenowe należy wykonać z prefabrykowanych bloków betonowych o podwyższonej estetyce. Bloki powinny posiadać wcięcie w podstawie i być układane na zakładkę.
23. Schody należy wyposażyć w betonowy podjazd dla wózków, pozostawiając schody (poza podjazdem) o szerokości min 150cm. Minimalna szerokość najazdów powinna wynosić 30cm, szerokość przestrzeni między najazdami – minimum 40cm. Najazdy i stopnie między najazdami należy wykonać z docinanych prefabrykowanych bloków betonowych.
24. Podesty należy wykonać w nawierzchni sąsiedniego chodnika.
25. W obrębie schodów należy zastosować pasy faktury ostrzegawczej z wypustkami dla osób niewidomych zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.
26. Schody należy wyposażyć w barierki zabezpieczające oraz elementy umożliwiające prowadzenie wózków i rowerów. Barierki należy zaprojektować jako stalowe ocynkowane, o prostym wzorze, malowane proszkowo na kolor RAL 7016 w wykończeniu mat struktura. Wzór barierki powinien być możliwie najbardziej zbliżony do wzoru barierki ukazanej w załączniku nr 1. Wzór należy zaopiniować w Dziale Rozwoju Przestrzeni Publicznej przesyłając na adres [gzdziz@gdansk.gda.pl](mailto:gzdiz@gdansk.gda.pl).

27. Zaleca się ustawienie ławek i koszy przy dojściach do schodów oraz na dłuższych spocznikach na trasie schodów.
28. Zaleca się w celu zapewnienia dostępu dla wszystkich uczestników ruchu, każdorazowo analizę układu terenu, dążąc do ograniczania liczby schodów na rzecz pochyli dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich.
29. Projektowane schody terenowe dowiązać do istniejących ciągów komunikacyjnych w rejonie ul. Cebertowicza.

Zabezpieczanie skarp:

30. W przypadku konieczności wzmocnienia skarp i osuwisk, a także odwodnienia skarp, zaleca się stosowanie metod naturalnych, które nie spowodują pogorszenia stanu istniejących drzew oraz nie naruszają walorów krajobrazowych jaru.

Rów odwadniający:

31. Rów odwadniający projektowany wzdłuż ciągu widokowego należy przesunąć poza obręb zieleni istniejącej wskazanej do zachowania.

Mała architektura:

32. Sugeruje się zaprojektowanie indywidualnych, spójnych kompozycyjnie elementów małej architektury w postaci np. ławek, krzeseł, leżaków, stojaków rowerowych, koszy na śmieci, stanowiących o identyfikacji miejsca.
33. W przypadku podjęcia decyzji o projektowaniu terenu zieleni z wykorzystaniem standardowych/katalogowych elementów małej architektury, należy użyć wzorów odpowiednich dla dzielnicy, po które należy zwrócić się do Działu Rozwoju Przestrzeni Publicznej na adres [gzdziz-pp@gzdiz.gda.pl](mailto:gzdiz-pp@gzdiz.gda.pl), na etapie projektu budowlanego.
34. Ławki, stojaki i kosze należy lokalizować na nawierzchni utwardzonej, w szerokości ścieżki przy zachowaniu minimalnego światła przejścia 1,5m lub w utwardzonych kieszonkach.
35. Kosz na śmieci należy lokalizować w odległości min. 1,5 m od siedzisk.
36. W obrębie kieszonki na ławkę przy ciągu pieszym należy zaprojektować miejsce na wózek dziecięcy/ inwalidzki, oddalone od kosza na odpadki, sugeruje się lokalizację miejsc na wózek po drugiej stronie ławki niż kosz.
37. Zaleca się zaprojektowanie ławek przy ewentualnych urządzeniach zabawowych i rekreacyjnych dla małych dzieci oraz osób niepełnosprawnych. Należy je sytuować w sposób, który umożliwi obserwację podopiecznych przez opiekunów oraz stworzy warunki do nawiązania relacji społecznych np. w układach na planie czworoboku.
38. Zaleca się wprowadzenie domków dla ptaków, jeży i owadów.

Ogrodzenie:

39. Nie dopuszcza się budowy ogrodzenia wokół placu zabaw ani innych stref wewnątrz jaru (poza boiskami). W przypadku konieczności wyгородzenia, sugeruje się zastosowanie innych rozwiązań np. miejscowe wyгородzenie zielenią.

Kolorystyka i stylistyka urządzeń:

40. Wprowadzając nowe urządzenia zabawowe, w tym urządzenia sensorycznego placu zabaw, należy dostosować się do istniejącego wyposażenia placów w jarze. Należy zastosować urządzenia wykonane ze stali, opcjonalnie z elementami z drewna. Ewentualne elementy kolorowe należy wykonać w kolorze żółtym lub czerwonym, w nawiązaniu do istniejących elementów w jarze.

Tablice regulaminowe lub informacyjne:

41. Należy przewidzieć miejsca usytuowania tablic regulaminowych i informacyjnych oraz zaproponować system oznaczeń dla osób niewidomych i niedowidzących. Po wzory tablic należy zwrócić się do Działu Rozwoju Przestrzeni Publicznej na adres [gzdziz-pp@gzdiz.gda.pl](mailto:gzdiz-pp@gzdiz.gda.pl), na etapie projektu wykonawczego.

42. Tablice regulaminowe lub informacyjne należy lokalizować w odległości nie większej niż 20cm od krawędzi ewentualnych ścieżek.

Skrzynki rozdzielcze:

43. Elektryczne skrzynki rozdzielcze należy maskować zielenią w postaci nasadzeń roślinnych, nawiązując do otaczającego krajobrazu, np. w postaci kompozycji krzewów liściastych stwarzających wrażenie naturalnego zbiorowiska roślinnego.

Sposób maskowania skrzynki należy uzgodnić na etapie projektowania w Dziale Rozwoju Przestrzeni Publicznej GZDiZ.

Urządzenia rekreacyjne:

44. W projekcie budowlanym należy szczegółowo opisać i przedstawić rozwiązania konstrukcyjne projektowanych urządzeń rekreacyjnych.

Oświetlenie:

45. Wydzielony projekt budowlany branży elektroenergetycznej w zakresie przebudowy oświetlenia ciągów komunikacyjnych wykonać w oparciu o warunki techniczne, o wydanie których należy wystąpić do GZDiZ załączając zakres docelowy organizacji ruchu w zakresie planowanej inwestycji ze szczególnym uwzględnieniem wyznaczonych przejść dla pieszych oraz miejsc sugerowanego przekroczenia jezdni wskazanych przez Dział Inżynierii Ruchu (ZI) do dodatkowego doświetlenia oprawami dedykowanymi.

46. Jednocześnie zwracamy uwagę na konieczność oświetlenia fragmentu ul. Madalińskiego na odcinku od istniejącego oświetlenia w rejonie zbiornika retencyjnego do granicy opracowania w kierunku południowo – zachodnim i powiązania go z oświetleniem projektowanym wg. Warunków technicznych nr IE/150/2020/JR projektowania, wykonania i przekazania w użytkowanie oświetlenia fragmentu ul. Madalińskiego od ul. Lipowicza do działki nr 633/2 w Gdańsku z dnia 10.09.2020r. wydanych do Działu Rozwoju Przestrzeni Publicznej (ZR) na rzecz inwestora prywatnego.

Monitoring:

47. W przypadku planowania rozbudowy monitoringu miejskiego na rzecz Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UM Gdańsk wymagającego realizacji kanału technologicznego o warunki techniczne projektowania kanału technologicznego wystąpić do GZDiZ'u.

Uwagi dodatkowe:

1. Przy opracowywaniu dalszych etapów inwestycji należy uwzględnić wymogi wynikające z:
  - a. Uchwałą nr XXXVIII/976/21 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 sierpnia 2021r. (DUWP z 2021r., poz. 332 z późn. zm.) w sprawie zasad postępowania z zielenią na terenie Gminy Miasta Gdańska.
  - b. Zarządzenie nr 1746/21 Prezydenta Miasta Gdańska w sprawie wprowadzenia Szczegółowych standardów dostępności dla kształtowania przestrzeni i budynków w mieście Gdańsku – Poradnik projektowania uniwersalnego,
2. Jednocześnie zwracamy uwagę, iż w dniu 13.12.2019r. została wydana opinia nr 6336-678(2)-2019-MM-6791 do projektu „Koncepcja na ścieżki w Jarze Wilanowska w ramach rewaloryzacji zabytków sztuki ogrodowej i zagospodarowania terenów zieleni w mieście „Zespół parkowo rekreacyjny Jar-Wilanowska, dzielnica Ujeścisko-Chełm”, którego zakres pokrywa się z przedmiotowa koncepcja.
3. Projekt nie wymaga ponownego opiniowania.
4. Integralną część niniejszej opinii stanowi załącznik graficzny ostemplowany pieczęcią tut. Zarządu, zawierający numer opinii, datę oraz ilość załączników.
5. Niniejsza opinia jest ważna 24 miesiące od daty wydania.

ZASTĘPCA KIEROWNIKA
Działu Rozwoju
Przestrzeni Publicznej
[Podpis]
Wojciech Rybak-Lemańska

Zgodnie z art. 13 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) Gdański Zarząd Dróg i Zieleni informuje, że:

1. administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Gdański Zarząd Dróg i Zieleni,
  2. kontakt do Inspektora Ochrony Danych (IOD): Gdański Zarząd Dróg i Zieleni, ul. Partyzantów 36, 80-254 Gdańsk, e-mail: iod.gzdiz@gdansk.gda.pl, tel. 58 52 44 509,
  3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji ustawowych zadań urzędu, dla potrzeb wydania postanowienia lub decyzji administracyjnej,
  4. odbiorcami Pani/Pana danych osobowych będą wyłącznie podmioty uprawnione do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa,
  5. Pani/Pana dane osobowe przechowywane będą w czasie określonym przepisami prawa, zgodnie z instrukcją kancelaryjną GZDiZ,
  6. posiada Pani/Pan prawo do żądania od administratora dostępu do danych osobowych, prawo do ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie;
  7. podanie danych osobowych jest obligatoryjne w oparciu o przepisy, które mają zastosowanie do prowadzenia postępowania administracyjnego w przedmiotowym zakresie, a w pozostałym zakresie jest dobrowolne.
- w celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z administratorem lub IOD, korzystając ze wskazanych wyżej danych kontaktowych; przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych w Polsce,

Otrzymują:

1. **Pełnomocnik:** Pani Beata Naumienko – Firma Grima Architektura i Krajobraz Sp. z o.o., ul. Ciołka 17, lok. 415; 01-445 Warszawa
2. **GZDiZ ZD ARL** – a/a

